

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jiřího Vyvadila a JUDr. Radana Malíka v právní věci stěžovatele **A. B.**, zast. JUDr. Jitkou Šmídovou, advokátkou se sídlem v Praze 4, Bezová 1658, za účasti **Ministerstva vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 14. 9. 2004, č. j. 47 Az 1030/2003 – 24,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Stěžovatel se kasační stížností podanou v zákonné lhůtě domáhal přezkoumání rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 14. 12. 2004, č. j. 47 Az 1030/2003, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 6. 10. 2003 č. j. OAM – 3413/VL – 14 – P15 – 2001, kterým nebyl stěžovateli udělen azyl podle § 12, § 13, odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o policii České republiky, ve znění pozdních předpisů (dále jen „zákon o azylu“) s tím, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu. Své rozhodnutí odůvodnil krajský soud tím, že z návrhu na zahájení řízení o udělení azylu i z vlastnoručně psaného í prohlášení stěžovatele, jakož i z protokolu o pohovoru k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu vyplývá, že stěžovatelovým hlavním důvodem odchodu ze země byly výhružky banditů adresované celé jeho rodině.

Krajský soud dovodil, že tyto důvody nejsou podřaditelné pod zákonné důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu a navíc shledal stěžovatelova tvrzení nevěrohodnými,

zejména z toho důvodu, že od roku 1998, kdy vycestoval do České republiky za prací na základě pracovního víza, každoročně jezdil do své vlasti na třítýdenní dovolenou. Stěžovatel se rovněž neobrátil o pomoc na kompetentní státní orgány v zemi původu.

Stěžovatel v kasační stížnosti podrobně rozvedl, že hlavním důvodem jeho odchodu ze země původu byl strach o vlastní život, a to v důsledku dlouhotrvající averze jeho rodiny ke komunistické vládě v zemi. Uvedl jednotlivé případy fyzického napadení členů jeho rodiny a tvrdil, že k nim došlo v důsledku boje otce stěžovatele proti komunistům. Vítězstvím komunistické strany ve volbách v roce 2001 se tak dostala celá rodina z důvodu celoživotního boje proti komunismu na seznam nežádoucích a byla připravena jejich postupná likvidace. Stěžovateli bylo naznačeno, aby opustil svou zemi, jinak že ho zabijí. Stěžovatel dále zpochybnil závěr informací Ministerstva vnitra Velké Británie o stavu lidských práv v Moldavské republice z října 2002, neboť konkrétní projevy totality nemůže posoudit subjekt, který přímo na politické scéně Moldavské republiky nepůsobí. Namítal, že skutková podstata z níž ministerstvo vycházelo, nemá relevantní oporu ve spisech ani v zákoně o azylu, když bylo využito pouze informací Ministerstva vnitra Velké Británie o Moldavská republice. Dále namítal, že nebyly blíže objasněny důvody, pro které mu nebyl udělen humanitární azyl. Vytýkal rovněž ministerstvu a krajskému soudu, že si neopatřily potřebné podklady, které by úplně zjistily skutečný stav věci. Využily pouze informací Ministerstva vnitra Velké Británie o zemi Moldavsko. Jednoznačně se tak jedná o určitý druh důkazní nouze. Krajský soud neobjasnil v napadeném rozsudku, v čem spočívají důvody hodné zvláštního zřetele, pro které by mu neměl být udělen azyl z humanitárních důvodů. Nelze rovněž opomenout, že na základě nesprávného posouzení právní otázky došlo ze strany soudu k porušení § 12 a § 91 zákona o azylu. Krajský soud také nezajistil takové důkazní prostředky, které by vedly k nápravě daného stavu věci, tj. objektivněji by posuzovaly jeho žádost. Skutková podstata, z níž ministerstvo vycházelo nemá relevantní oporu ve spisech ani částečně v zákoně o azylu, a tím byl naplněn důvod ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Došlo také k nesprávnému posouzení právní otázky soudem, čímž byl naplněn důvod ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Proto stěžovatel navrhl, aby napadený rozsudek byl zrušen a současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Ministerstvo ve vyjádření ke kasační stížnosti popřelo její oprávněnost, neboť podle jeho názoru bylo jak správní rozhodnutí tak i rozsudek soudu vydány v souladu s právními předpisy. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že hlavním důvodem odchodu stěžovatele ze země původu byly výhružky od soukromých osob a stěžovatel neuvedl žádné relevantní důvody, pro které by mu podle zákona o azylu mohl být azyl udělen. S tvrzením stěžovatele, že jsou splněny důvody pro udělení azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu se ministerstvo beze zbytku vypořádalo ve správním řízení. Proto navrhlo zamítnutí kasační stížnosti, když námitky v ní obsažené shledalo nedůvodnými a stejně tak neshledalo důvody pro to, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 2 a 3 s. ř .s. v rozsahu a z důvodů, které uplatnil stěžovatel v kasační stížnosti a přitom sám neshledal vady uvedené v odst. 3 citovaného ustanovení, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle § 104 odst. 4 zákona č. 150/2002, soudního řádu správního (dále jen s. ř. s.) není kasační stížnost přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.

Podle § 109 odst. 4 s. ř. s. ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, Nejvyšší správní soud nepřihlíží.

Z citovaných ustanovení vyplývá, že § 104 odst. 4 s. ř. s. in fine brání tomu, aby stěžovatel v kasační stížnosti uplatňoval jiné právní důvody, než které uplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáváno, ač tak učinit mohl, § 109 odst. 4 s. ř. s. brání tomu, aby se poté, co bylo vydáno přezkoumávané rozhodnutí, uplatňovaly skutkové novoty. K takto uplatněným novým skutečnostem Nejvyšší správní soud při svém rozhodování nepřihlíží. Přitom je třeba zdůraznit, že nepřípustnost kasačních důvodů neuplatněných v řízení před soudem (§ 104 odst. 4 s. ř. s.) a nemožnost uplatňování skutkových novot (§ 109 odst. 4 s. ř. s.) je třeba vztáhnout k důvodům a skutečnostem uplatněným v žalobě, resp. ve lhůtě uvedené v § 72 odst. 1 s .ř. s. Proto případné uvedení těchto důvodů a skutečností ve správním řízení (včetně řízení azylového) je nerozhodné. Jde jen o další projev zásady koncentrace v řízení před správními soudy, který je v obecném smyslu důsledkem jednoho z principů demokratického právního státu, ať si každý chrání svá práva.

Porovnáním obsahu žaloby a kasační stížnosti soud zjistil, že skutečnosti uvedené v kasační stížnosti jsou nové a důvody, v ní obsažené stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem. Zatímco v žalobě stěžovatel uváděl jinou skutečnost, když k obecně formulovaným citacím jednotlivých ustanovení správního řádu nelze přihlížet, tj. že má obavu o svůj život, aniž blíže tuto obavu objasnil, v kasační stížnosti podrobně rozebral, že násilí proti němu a jeho rodině bylo vyvoláno postojem rodiny proti komunistům (nové skutečnosti), a dále uváděl nové důvody v žalobě neuplatněné, tj. nedostatečnost zprávy o stavu lidských práv v zemi původu, nepřezkoumatelnost rozhodnutí ministerstva ve vztahu k neudělení humanitárního azylu a nesprávné posouzení aplikace § 12 zákona o azylu ve vztahu k výše uvedeným novým skutečnostem. Nejvyšší správní soud proto k uvedeným novým skutečnostem a dříve v řízení před soudem neuplatněným důvodům nepřihlédl.

Zůstává k posouzení, zda obava o život stěžovatele může být právně relevantním důvodem pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu.

Podle tohoto ustanovení se udělí azyl cizinci, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Podle legální definice uvedené v § 2 odst. 5 zákona o azylu se za pronásledování pro účely zákona považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo ve státě posledního trvalého bydliště v případě osoby bez státního občanství, nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.

Nejvyšší správní soud se zcela ztotožňuje s názorem krajského soudu, že obava před soukromými osobami tento důvod zakládat nemůže. Souhlasí rovněž se závěrem krajského soudu, že tvrzení stěžovatele o pronásledování v zemi původu jsou nevěrohodná už pro fakt, že pravidelně každoročně jezdil do země původu na dovolenou. Takovým způsobem by se jistě nechovala osoba, která by měla důvodnou obavu před pronásledováním.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl bez jednání postupem podle § 109 odst. 1 s. ř. s., podle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

O stěžovatelem podaném návrhu, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek podle § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud nerozhodl, neboť se jedná o věc, která byla vyřízena v souladu s § 56 odst. 2 ve spojení s § 120 s. ř. s. přednostně.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení a ministerstvu žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

Stěžovateli byl pro řízení o kasační stížnosti soudem ustanoven zástupcem advokát a podle § 35 odst. 7 s. ř. s. platí v takovém případě odměnu advokáta včetně hotových výdajů stát. Podle § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, náleží advokátovi odměna za dva úkony právní služby 2000 Kč a podle § 13 odst. 3 citované vyhlášky náhrada hotových výdajů v částce 2 x 75 Kč, celkem tedy 2150 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. ledna 2005

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu